

PRENUMERATA:

miesięcznie we Lwowie 10:50 K, z dostawą do domu 12:50 K, z przesyłką w Polsce 12:50 K. (Mk. 6:50), w innych państwach K 15. Za zmianę adresu dopłaca się 60 h.

Cena pojedynczego numeru na całym obszarze Polski

60 hal.
(30 fen.)

KURJER LWOWSKI

wychodzi codziennie o godz. 6 rano, w poniedziałek o godz. 11 rano

CENY OGŁOSZEŃ:
Ogłoszenia za 1 wiersz nonp. lub jego miejsce K 1. Paski na str. tekst o 100% drożej. „Nadestane” i „Nekrologia” za wiersz nonp. 5 k. — „Komunikaty” i wiad. pryw. po kronice za wiersz nonp. 5 k. Drobną ogł. po 20 h. od wyrazu zwykłym drukiem a po 60 hal. tłustym drukiem. Dla poszukujących pracy zwykł. druk. po 20 h., tłustym po 40 h. Ogłoszenia na niedziele i święta o 50% drożej.

Redakcja przy ulicy Ossolińskich 1. 15. Administracja przy ulicy Chorążczyzny 1. 26. — Redaktor przyjmuje wyłącznie między godziną 12—1. Biura Administracji otwarte codziennie od godziny 6-ej rano do godziny 6-ej wieczór. — Adres dla telegramów: „Kurjer”, Lwów. — Rękopisów nie zwraca się. — Telef. redakcyjny 462. W Warszawie prenumeratę przyjmują i pojedyncze egzemplarze sprzedają: Biuro dzienników „Promień”, ul. Widok 19, oraz Admin. „Gazety Lud.”, ul. Świętokrzyska 17.

Nakładem Spółki wydawniczej „Kurjera Lwowskiego”.

Redaktor naczelny: Jan Dąbski.

Wykonanie traktatu pokojowego.

(Korespondencja własna „Kurjera Lwowskiego”.)

Paryż, 15. paźdz. 1919.

Dla wprowadzenia w życie traktatu pokojowego z Niemcami potrzebna jest (wedle art. 440. tegoż traktatu) ratyfikacja traktatu przez trzy główne państwa sprzymierzone i państwo niemieckie. Anglja, Francja, Włochy i Niemcy ratyfikowały już traktat i w ten sposób traktat może wejść w życie. Anglja, Francja i Niemcy doręczyły już francuskiemu ministerstwu spraw zagranicznych dokumenty ratyfikacyjne. Brakuje jeszcze w obecnej chwili dokumentu włoskiego, który ma być dzisiaj dostarczony. Zaraz po dostarczeniu dokumentu ratyfikacyjnego przez Włochy spisany będzie protokół o złożeniu dokumentów ratyfikacyjnych. Od dnia spisania tego protokołu traktat pokojowy wchodzi w życie. Stanie się to jutro lub pojutrze.

Data wejścia w życie traktatu pokojowego ma dla wszystkich państw, a także dla nas, ogromne znaczenie. Od tej daty liczyć się będzie cały szereg faktów i poczynań, które są przewidziane w różnych artykułach traktatu z Niemcami.

Wyliczymy tylko najważniejsze, zwracając specjalną uwagę na to, co dotyczy Polski.

Niemcy muszą wydać Belgom i Francuzom wszystkie archiwa, rejestry, plany, mapy, dotyczące terytorjów odstąpionych Belgii i Alzacji-Lotaryngji.

Od tej daty zobowiązuje Niemcy zakaz budowania fortyfikacji i utrzymywania lub ściągania wojsk tak na lewym brzegu Renu, jakoteż na prawym brzegu w odległości 50 km. na wschód od tej rzeki.

Niemcy muszą podać dokładną liczbę i rodzaj armat, jak w się w państwie znajdują, muszą wydać okręty wojenne, znajdujące się poza portami niemieckimi, muszą zniszczyć okręty wojenne w stanie budowy, rozbroić wojenne statki pomocnicze, wydać cały wojenny materiał lotniczy i morski, podać stan uzbrojenia fortyfikacji lądowych i morskich na przesłaniu 50 km. od strony niemieckiej, oddać 100 miliardów marek na rzecz odczkodowań i t. d. i t. d.

Ogromnie ważne konsekwencje będzie miała data wejścia w życie traktatu pokojowego dla Polski.

1) Art. 87. traktatu (Section VIII. — Pologne) powiada: „Komisja, złożona z 7 członków, z których 5-ciu zostanie mianowanych przez główne mocarstwa, jeden członek przez Niemcy, jeden przez Polkę, zostanie ukonstytuowana w 15 dni po wejściu w życie traktatu, dla ustalenia na miejscu linii granicznej między Polską a Niemcami. Uchwały tej komisji będą zapadały większością głosów i będą obowiązujące dla obu stron interesowanych”.

2) Art. 88. aneks. par. 1. powiada: „Od czasu wejścia w życie tego traktatu i w okresie, który nie może przekroczyć 15 dni, wojska i władze niemieckie, które może oznaczyć komisja międzyaljancka, mają opuścić przestrzeń na Górnym Śląsku poddaną plebiscytowi. Muszą się one powstrzymać aż do ukończenia ewakuacji, od wszelkich rekwizycji pieniężnych i w naturze. W tym samym czasie zostaną rozwiązane na tym obszarze Rady

Na południe od Połocka coraz gwałtowniejsze ataki.

Warszawa. (PAT.) Komunikat z 22. bm.:

Front litewsko-białoruski: Ataki nieprzyjaciela w rejonie na południe od Połocka przybrały na intensywności tak w akcji piechoty, jak artylerji. Zacięte walki w Łoku. W rejonie Bobrujska wy-

padem na Cieruszę rozgromiliśmy gromadzącego się wroga. Wzięto 180 jeńców i 2 działa. Na odcinku Lunińca bez zmiany.

Front woliński: Sytuacja bez zmiany.

Haller.

Bój o Petersburg dotąd nierozstrzygnięty.

BLISKIE ZAJĘCIE PETERSBURGA.

Wiedeń. (PAT.) B. K. z Londynu. Wiadomości, że wojska czerwone odzyskały Gatozynę i Krasnosiół, nie są prawdziwe. Według ostatnich doniesień z Helsingforsu stoją wojska Judenicza u punktu węzłowego kolei Pułilowskiej. Obsadzenie Petersburga oczekiwane jest w tym tygodniu. Wiadomość, że Kronsztad padł, nie jest prawdziwa. W piątek popołudniu była wywieszona na twierdzy biała chorągiew, wczoraj donieśli lotnicy angielscy, że powiewa znowu chorągiew czerwona.

KOMUNIKAT BOLSZEWICKI. — WALKI POD KRASNEMSIOLEM, SUKCESY NA UKRAINIE I SYBERJI.

Wiedeń. (PAT.) B. K. iskrowo z Moskwy. Sprawozdanie fromowe z 20. bm.: Na froncie północnym pod Onegą zostały ataki nieprzyjacielskie odparte. Na froncie zachodnim nad zatoką fińską toczą się walki pod Krasnemiółem; w odcinku Lega i Lepel rozwija się skutecznie nasz atak. Na froncie południowym trwa pochód na Czernigów, wojska czerwone stoją 10 wiorst od Czernigowa. W odcinku Carycyna odparto nieprzyjacielskie

ataki. Na froncie zachodnim wojska czerwone odniosły nowy sukces na linii kolei Petropawłowsk i Szym, tak, że marsz na wschód mógłby być na nowo podjęty. Na północy posuwają się wojska czerwone ku Tobolskowi.

BOLSZEWICY NIE CHCĄ TRACIC NADZIEJI.

Wiedeń. (PAT.) B. K. iskrowo z Moskwy. Urzędowo donoszą: Zagraniczne depeše iskrowe w dalszym ciągu rozszerzają nieprawdziwe wiadomości o planie zdobycia Petersburga, jak np. że połączenie kolejowe między Petersburgiem a Moskwą zostało przecięte. Wieści te są zupełnie nieprawdziwe. Położenie polityczne i wojskowe republiki sowieckiej jest dobre i polepszyło się znacznie w ostatnich dniach przez wielkie sukcesy nad Denikinem. Obecnie nad zatoką fińską panuje spokój. Mimo trudnej sytuacji koło Petersburga nie ma żadnego powodu mówić o bliskim upadku miasta. Przeciwnie wszyscy mieszkańcy miasta i okolicy pospieszili, aby bronić czerwonej stolicy. Podpisany: Komisarz głównej kwatery sowieckiej Daniszewski

Wśród zaciętych walk opuścili bolszewicy Kijów.

Londyn. (PAT.) Ministerstwo wojny donosi o operacjach w zachodniej Rosji: Kozacy posuwają się dalej naprzód, na zachód od Kopert rozpedzili oni 14. dywizję bolszewicką, wzięli 12.000 jeńców do niewoli, zdobyli 27 armat, jakoteż liczne karabiny maszynowe. Walka toczy się dalej na południowy-wschód od Woroneża, tak samo na wschód od Orła, gdzie wojska ochotnicze stale posuwają się naprzód. Na południowy-wschód od Orła nieprzyjacielska kolumna, składająca się z 10.000 ludzi została osaczona — między innymi także pułki chińskie — i zniesiona. Resztki uciekły ku północy. Bolszewicy wzmocnieni dywizją wziętą z frontu polskiego zaatakowali 15. bm. nagle Kijów. Udało się im przemocą obsadzić miasto. Wzmocnione

oddziały ochotnicze wyrzuciły później nieprzyjaciela z miasta, z wyjątkiem przedmieść zachodnich i północno-zachodnich.

Wiedeń. (PAT.) B. K. iskrowo z Moskwy. Wczoraj popołudniu został Kijów opróżniony. Nasze wojska cofają się w tym odcinku wśród walk. Woroneż został wzięty. Wojska Denikina uciekają na południe. Z Kaukazu donoszą, że tamtejszy ruch powstańczy górali jest popierany przez rząd Gruzi i Aserberdzanu. W walkach dni ostatnich zabito 3000 kozaków. Wszystkie garnizony w Gagest zostały w jednym dniu zniszczone. W ręce powstańców wpadło 16 armat, wiele karabinów maszynowych i kilka milionów naboji.

robotnicze i żołnierskie. Wszystkie stowarzyszenia wojskowe i na pół wojskowe, utworzone na przestrzeni plebiscytowej przez mieszkańców, zostaną niezwłocznie rozwiązane. Członkowie pozamiejscowi tych związków zostaną ewakuowani.

„Władzę nad przestrzenią plebiscytową na Górnym Śląsku obejmie komisja międzyaljancka, złożona z 4 członków, wyznaczonych przez St.

Zjednoczone, Francję, Anglię i Włochy. Przestrzeń plebiscytowa zostanie okupowana przez wojska aljanckie. Komisja ta zajmie się przeprowadzeniem plebiscytu w czasie nie wcześniejszym niż 6 miesięcy i nie później niż 18 miesięcy od czasu objęcia funkcji przez tę komisję.

3) Art. 95. traktatu (Section IX. — Prusy wschodnie) powiada: „W czasie, który nie prze-

kroczy 15 dni od daty wejścia tego traktatu, wojska i władze niemieckie muszą się wycofać z obszarów plebiscytowych Prus wschodnich, a władzę tamże obejmie komisja aliancka złożona z 5 członków mianowanych przez gł. państwa sprzymierzone, która — w myśl podanych przepisów — przeprowadzi tam plebiscyt.

4) Art. 101. (Section XI. wolne miasto Gdańsk) przewiduje: „Komisja, złożona z 3 członków, wespół z generalnym komisarzem, mianowanym przez gł. państwa, z jednym członkiem mianowanym przez Polskę i jednym przez Niemcy, ukonstytuuje się w 15 dniach od dnia wejścia w życie traktatu i oznaczy na miejscu granice między Polską a wolnym m. Gdańskiem.

Artykuł 102. przewiduje utworzenie wolnego m. Gdańka, art. 103. i 104. Konwencję między Gdańskiem a Polską.

O to są najważniejsze konsekwencje wejścia w życie traktatu pokojowego z Niemcami. Dla Polski najważniejszym i najradośniejszym jest fakt: niedalekiego wymarszu wojsk i władz niemieckich z terytorjum, przyznanego Polsce, lub poddanego plebiscytowi. Dni tego wymarszu będą dalszym tryumfem idei niepodległości i zjednoczenia Polski.

Sprawa Galicji wschodniej w Paryżu.

(Korespondencja własna „Kurjera Lwowskiego“.)

Paryż, 15. paźd. 1919.

Sprawa Galicji wschodniej nie przyszła dotąd pod obrady Rady najwyższej. Decyzja angielskiej Rady ministrów dotąd do Paryża nie nadeszła. (Wiadomość ta jest wcześniejsza od wiadomości o odroczeniu z 16. V., którą podaliśmy 22. bm.) Nie jest wykluczone, że sprawa ta będzie znów na pewien czas odroczone, choć ta wiadomość jest niepewna.

Paderewski przebywa dotąd w Paryżu. Dr. Loewenherz wyjechał dziś rano do Anglii w porozumieniu z delegacją galicyjską. Pp. Dąbski i Słachetka bawią w Paryżu.

W. najpoczytniejszym piśmie oddzielnym francuskim „Le Petit Parisien“ pod tyt. „Le sort de la Galicie orientale“ pojawił się artykuł o manifestacjach Lwowa i Galicji wschodniej przeciw proklamatorium i przytaczający argumenty, dlaczego Galicja wsch. powinna być na stałe złączona z Polską.

W tygodniku naukowym francuskim „L'Opinion“ nr. 39. i 40. pojawił się artykuł p. Maurice Toussaint pt. „Le question de Galicie et la Pologne“, który to artykuł autor kończy w ten sposób: „Oddać Galicję Rusinom, masie amorficznej, mało cywilizowanej, bolszewizującej z tendencją a koczowniczą z Niemcami dla interesu, byleby fałszywym upadkiem cywilizacji i zapewnieniem ścisłego związku między rządem sowieckim, a Berlinem. Wspólny interes, bezpieczeństwo jutra, konieczność zapewnienia pokoju zniewała państwa sprzymierzone do dania wspólnej granicy Polakom i Rumunom, o którą się słusznie upominają“.

Tajemnicza choroba Wilsona.

(Korespondencja własna „Kurjera Lwowskiego“.)

Paryż, 15. paźd. 1919.

Prasa amerykańska i francuska jest ogromnie zaniepokojona chorobą Wilsona, o której zresztą nie podają bliższych szczegółów. Mimo uspokajających biuletynów choroba ta ma być tak poważna, że mówią o końcu roli politycznej obecnego prezydenta St. Zjednoczonych.

Korespondent „New. Jork Herald“ pisze z Waszyngtonu: W kółach dobrze poinformowanych, wiedzą dobrze, że rola polityczna prezydenta jest skończoną, co grozi wielkim wstrząsem w polityce wewnętrznej i zewnętrznej St. Zjednoczonych. Koniecznym jest, aby prezydent albo zgłosił swą dymisję, albo zdał władzę na wiceprezydenta. Marchall wyznaje teorie państwowe wręcz przeciwne teorjom Wilsona, a wielu członków ciała dyplomatycznego zajmuje się już konsekwencjami, które wyniknąć mogą ze zmiany rządu.

Niewiadomo, czy sytuacja jest tak podatna,

jak to przedstawia waszyngtoński korespondent. Usunięcie się jednak Wilsona od polityki byłoby wielką klęską akcji pokojowej, ponieważ Wilson jest twórcą Ligi narodów, która ma odegrać decydującą rolę w stosunkach międzynarodowych.

Zażegnane niebezpieczeństwo.

Należy to wyznać bez ogródek, że zażegnany strajk rolny starował poważne niebezpieczeństwo. Był to fragment — jeden z najważniejszych — spisku bolszewików naszych, którzy od wewnątrz wydali Polsce wojnę na śmierć i życie. Związek robotników rolnych w końcu doszedł do przekonania, że nie chodzi tu o spełnienie postulatów ekonomicznych służby folwarcznej, ale o wywołanie zamętu, podcięcie życia państwowego u samego korzenia. Lecz zrazu pod wpływem komunistów Związek postawił rządowi warunki niemożliwe do przyjęcia, gdyż godziły wprost w autorytet rządu. Sprovokowanie krwawych starć leżało w intencji komunistów. Strajk powszechny miał dać nowic drugie ogniwo, po którym nastąpiłaby rewolucja, zalanie kraju przez bolszewików.

Zdrowy, choć osłabiony warunkami wojennymi, organizm narodu oparł się krwawo. Strajki rolny, kolejowy i strajk powszechny zostały zażegnane. Sytuacja polityczna zrazu zagmatwana i niepewna, poczyna się wyjaśniać.

O podłożu, na którym rozwinał się ruch służby folwarcznej pisaliśmy w swoim czasie. Wiekowe zaniedbanie i krzywdy stworzyły ferment. Powstała pożądana organizacja, do której wkradli się komuniści. Krótkowzroczność większej własności, która ustępowała dopiero pod terrorem, wzmacniała poczucie siły w organizacji służby folw., radykalizowała jej postulaty. Kierownictwo Związku przesunęło się coraz bardziej na lewo.

Do chwilowego zamętu, który doprowadził do proklamowania strajku rolnego, przyczyniła się w znacznym stopniu — przyznać to należy z całą otwartością i obiektywnością — niezdecydowana, oportunistyczna polityka R. P. S. Podstawem, komunistów, w obawie przed „konkurencją“ partii, która zrazu stanęła na gruncie uznania potrzeb państwowych, zaczęła formułować — niechętnie i jakby pod przymusem — coraz to radykalniejsze hasła. Gdy jednak przychodziło do realizowania ich, odzywał się instynkt narodowy i nakazywał odwrót. Linja polityczna P. P. S. w ten sposób stała się chwiejna; trudno liczyć na partię, która przystosowuje się do prądów, zamiast wpływać na nie, a w razie potrzeby przeciwstawiać się im. Tego rodzaju polityką wzmaga niepewność w życiu zbiorowem, a połowiczność jej podrywa kredyt stronnictwa. Dla tłumy wyraźne stanowisko państwowe czy bolszewickie — jest znacznie bardziej przydatne. Oportunistyczne lawirowanie nie przynosi dobrych rezultatów.

Dlatego, czas chyba skończyć z zezowaniem ku lewemu sąsiadowi, którego gdzieś w głębi duszy uważa się za „prawdziwszego“ radykała, skąd wynika skłonność do ostrożnego choćby naśladowania. Stronnictwo państwowe — a jest nim P. P. S. — nie wygra walki na cudzym, międzynarodowym terenie, zwyciężyć może tylko na własnym gruncie.

Nie wołanie o pomoc prawicy, nie chwiejne stanowisko PPS., ale mężne przeciwstawienie się jednoczącego się stronnictwa lud. strajkowi zdecydowało o rozwoju wypadków, rozwiązało sytuację. Konolidacja ruchu ludowego świeci swój wielki pierwszy tryumf. Do służby folwarcznej przemówił nie jej przeciwnik na polu ekonomicznym, nie podżegacz, lecz szczerzy, nie tający prawdę obrońca. Stronnictwo ludowe powołało się na dotychczasową obronę służby folwarcznej, na dokonywane się dzieło reformy rolnej — i kazało wierzyć, że na drodze prawa, przy poparciu potężnej organizacji słuszne postulaty będą spełnione.

To poszukiwało. P. P. S. ocknęła się, jest bowiem jasnym, że bez pomocy chłopów robotników nie przeprowadzi swych postulatów. Niebezpieczeństwo zostało zażegnane, a chwile, które przeżyliśmy, jasno uwydatniały wagę konsolidacji ludowej, której zadaniem jest zorganizowanie państwa i usunięcie materiału palnego, nagromadzone-

go przez jednych, a wyżykiwanego przez drugich. Jedność ruchu ludowego jest rekonią ładu w państwie i szczęśliwego jego rozwoju. Dlatego jedność tę musi się utrzymywać za każdą cenę. Jest to postulat nie partyjny ani klasowy, lecz poddyktowany względami na dobro państwa i narodu.

W. J.

O obszar plebiscytowy na Spiszu.

II.

W jakich warunkach odbywać się będzie ów plebiscyt? Kiesy polskie są bardzo mało uświadomione, ponieważ lud polski, dawno bardzo oderwany od macierzy, żyjący w odrębnych organizmach państwowych, do których idee polskie miały przystęp wzbroniony, posiada nader słabą samowiedzę i poczucie narodowe. A chociaż mówi po polsku, za Polaków w wielu miejscach nawet się nie uważa. Stan ten niezawodnie rychłoby się zmienił, gdyby Polacy mieli dostęp do tych obszarów przed plebiscytem. Tymczasem jedne obszary trzymają Niemcy, inne Czesi i wytyżają wszystkie siły, aby ludność tamtejszą zbalamucić i wszelkimi możliwymi środkami i sposobami dla Polski źle usposobić.

Nie tracą jednak Polacy i nie mogą tracić nadziei. Idea polska jest silna i zdolna obudzić ogień w zamartwych dla polskości sercach, a choćby nawet sztuczki wrogów dokonały tego, iż obkrojone i obcięte terytoria plebiscytowe sam wynik plebiscytu więcej jeszcze miał obciąć i ścieńczyć. W przyszłości ockną się serca zagaste dziś i zamarte i odżyją dla Polski, jak odżył dla niej zdało się na wieki stracony Śląsk cieszyński i pruski, jak dzisiaj powoli budzą się z letargu długiego Mazury pruscy.

I przyjdą do Polski Mazurzy napewno, a jest nadzieja, iż wielu dzisiejszych „Morawców“, „Słowaków“, „Słowjaków“ zrozumie, że mowa polska im najbliższa, a dusza polska najrozumialsza.

To też i Trenczyńskie nie na zawsze dla nas przepadła, i Orawa nam wróci i z Spisza część zda się przeferymarczone zapukają do polskiej macierzy.

Bo dziwne są losów koleje. Oto bowiem ze Spiszu przeznaczona została dla plebiscytu ta właśnie część jego, która niepamięta nawet dobrze władania polskiego, bo już z początkiem XIII. w. dostała się w ręce Węgrów. Plebiscyt wyznaczono w powiecie starowiejskim, tj. na obszarze między Białką (nowotarską), Dunajcem i pasmem Małogóry, który do Polski w XV. wieku nie wrócił. Z powiatu kieżmarskiego niewielką tylko część poddano plebiscytowi. Za linią demarkacyjną pozostał potężny szmat ziemi etnograficznie polskiej, toż samo stało się z powiatem lubowiejskim.

Dlaczego nie uwzględniono w Paryżu słusznych i jasnych życzeń Polski, trudno wiedzieć. Nie uwzględniono bowiem linii demarkacyjnej, jaką wykreślili i oznaczyli jako polską właśnie sami uczeni czescy i słowaccy, których przecie nie można posądzać, by niepolskie obszary chrzcili jako polskie.

Jeżeli bowiem otworzymy mapę Niederlego lub dzieło Czambeli, przekonamy się o ile niesprawiedliwie poprowadzono plebiscytową linię demarkacyjną na szkodę polską.

Wszak Czambel, najlepszy znawca stosunków słowackich w książce po słowacku napisanej, a Niederle w języku czeskim podali granice osiedlenia polskiego wiele dalej na południe i wschód biegnące, aniżeli je zakreśla linja plebiscytu.

Dano nam do wywalczenia przeszło 30 miejscowości na Spiszu, gdy w powiecie kieżmarskim w myśl badań Czambeli i Niederlego poza Jaworzyną i Żdziarem należy się nam Landok, Krig, Słowiańska wieś, Jurskie, Krzyżowa, Mały Stawków, a wedle innych pisarzy jeszcze Strażki, Rakusy, Toporzec, Lubica, Kieżmarce, Biała i i.

Podobnie i w powiecie lubowiejskim odcieło nam obszary odwiecznie polskie, skupione dokoła Lubowli i zamku lubowiejskiego, siedziby ongiś starostwa polskiego na Spiszu. A przede kiedy wielka wojna światowa naprawić ma wielką zbrodnię dziejową, podjął Polskę, winna zacząć właśnie od naprawy krzywdy z r. 1769, która stała się

przygrywką i widomą przyczyną i powodem ja-skrawym pierwszego rozbioru Polski. Przez 360 niemal lat, tj. do pierwszego podziału Polski w r. 1772 należało starostwo spiskie do Polski bez przerwy od chwili kiedy w r. 1412 wróciło do Polski w formie zastawu.

Odebrane zostało Polsce siłą, gwałtem i podstępem wbrew wszelkiemu prawu i umowom państwowym, z podeptaniem sprawiedliwości i obrazą ludzkości całej. Nie pomogły protesty Pol-ki, nie pomogło odwoływanie się do sprawiedli-wości narodów i rządów europejskich, z dziw-nyim spokojem patrzyli na zbrodnię rozbiorową państwa Europy zachodniej — te same, które dziś naprawiając krzywdy, wyznaczają sprawiedliwe granice Europie, a jednak cały dawny obszar pol-skiego starostwa spiskiego wyłączają od plebiscy-
tu, oddając go w całości Czechom, nie uwzględ-
niając nawet motywów etnograficznych.

Prawda — mieszkają na tym obszarze oprócz Polaków także i Niemcy, oraz pewna ilość Ru-
nijków, sprowadzona w tamte strony przez Pola-
ków. Ale i tym także, podobnie jak i tamtejszym Polakom nakazywała prosta sprawiedliwość
pozwolić na wypowiedzenie się, do kogo chcą należeć. Jeżeli państwa koalicyjne z taką hojno-
ścią i szcudrobliwością oddawały obszernie pola-
cie ziem Czechom bez plebiscytu, jeżeli z takim
wspaniałym gestem pozwoliły Niemcom zatrzy-
mać ziemie polskie, oddane pod plebiscyt na ob-
szernej polaci pogranicza całego polsko-niemie-
ckiego, nie powinny były pozbawiać prawa ple-
biscytu ziemi, która kilka wieków do Polski na-
leżała i gwałtem jej została wydartą. A jeżeli już
nie cały obszar dawnego starostwa spiskiego, to
przynajmniej ta część jego północna, która grani-
czy z Polską, powinna się była znaleźć na tere-
nie plebiscytowym.

Skoro jednak na nic się zdadzą protesty pol-
skie, skoro nic nie zdziałają przedstawienia dy-
plomatów i delegatów ludności miejscowej, nikt
nie może Polakom zabronić, by Polska pamiętała
o braci swej za kordonem. To też, choćby ziemie
starostwa spiskiego pozostać miały przy Cze-
chach, choćby woła Polski niczego odmienić nie
mogła w tym kierunku, Polacy nie opuszczą ro-
daków swych za Magorą i Popradem i podadzą
dłoń północną tamtejszej ludności ciemiężonej
przez Czechów, ale ponadto zacieśnią tem silniej-
sze węzły ze Słowiakami, dalszą bracią swoją na
Słowacyzynie wschodniej, mówiącej gwara szary-
ską. Bo przyszłość „Cotaków”, którzy niechętnie
widzą tak blizki im zresztą język słowacki, nie
da się pogodzić z dążeniami Czechów. Blizsza im
polszczyzna, najbliżsi nasi Podhalanie tatrzańscy,
którzy gwara swoją na łonie Polski swobodnie
rozwijają mogą. Polska przez związek podhalański
poda im niezawodnie dłoń pomocną.

Dr. T. E. Modelski.

Sprawy polskie.

POSEŁ ANGIELSKI PRZEDSTAWIA SIĘ PIŁSUDSKIEMU.

Warszawa. (PAT.) Jutro o godz. pół do 1 w
południe poseł angielski Gumbold na uroczystej
audjencji w Belwederze, wręczy Naczelnikowi
Państwa swoje listy uwierzytelniające.

POZNAŃ PRZYGOTOWUJE SIĘ NA PRZYJĘCIE PADEREWSKIEGO.

Poznań. (PAT.) Delegaci licznych organizacji
naradzali się wczoraj nad programem przyjęcia
Naczelnika państwa w Poznaniu. Dnia 25. bm.
przed godz. 12.30 w południe stanje pociąg z na-
czelnikiem państwa przed pawilonem oficerskim
na poznańskim dworcu kolejowym. Tu powitają
Naczelnika państwa przedstawiciele władz i woj-
skowości, oraz kompanja honorowa z orkiestra.
Po drodze do zamku przejedzie Naczelnik państwa
przez kilka bram tryumfalnych, całe miasto będą
dzgie przybrane chorągwiami, domy zaś będą ude-
korowane. W poniedziałek po południu wyjedzie
Naczelnik państwa do Gniezna, skąd powróci te-
goż dnia, a o godz. 10. wieczór wyjedzie z Po-
znania.

MISJA DYPLOMATYCZNA SZWAJCARSKA W WARSZAWIE.

Warszawa. (PAT.) Przybyła tu dyplomaty-
czna misja szwajcarska, która zatrzyma się tu
przez kilka tygodni. Zadaniem misji jest zbada-
nie warunków, na których mogłyby być oparte
stosunki dyplomatyczne i handlowe między Szwaj-
carią a Polską.

CZESKIE REPRESJE NA ŚLĄSKU.

Cieszyn. (PAT.) W powiecie frydeckim us-
nęli Czesi całą polską służbę folwarczną z dóbr b.
arcyksięcia Fryderyka, zastępując ją czeskimi le-
gionistami.

MAMY NIEMCOM DOSTARCZYĆ ZIEMNIAKÓW.

Poznań. (PAT.) „Posener Neueste Nachrich-
ten“ dowiadują się, że na podstawie porozumienia
polsko-niemieckiego, zawartego w Berlinie, wy-
danych zostanie Niemcom w najbliższym czasie
4 i pół miliona centnarów metrycznych ziemi-
niaków.

RODACY NASI WRACAJĄ Z AMERYKI.

Bogumin. (Tel. wł.) Od pewnego czasu za-
bierają stąd pociągi krakowskie coraz większe
i częstsze grupy emigrantów, wracających z Ame-
ryki do kraju drogą na Francję i Wiedeń. Przyby-
wają oni zwykle transportowani po kilkadziesiąt
ludzi. Duży procent wśród nich stanowią wychodź-
cy z Kanady. Rozporządzają oni znacznymi suma-
mi gotówki i prawie wszyscy objawiają zamiar za-
kupna ziemi.

Z komisji sejmowych.

Warszawa. (PAT.) Komisja odbudowy kraju
wysłuchała sprawozdania o udzieleniu zapomóg
i pożyczek na odbudowę kraju w myśl ustawy
sejmowej z 18. lipca br. Posłowie z Galicji wscho-
dniej domagali się szczególnie odbudowy tej części
państwa.

Warszawa. (PAT.) Komisja przemysłowo-
handlowa rozpatrywała sprawę 8-godzinnego dnia
pracy. Postanowiono przeprowadzić dyskusję
szczegółową, a potem ewentualnie odroczyć ją aż
do wyniku marad konferencji światowej w Wa-
szyngtonie.

Warszawa. (PAT.) Komisja rolna odbyła roz-
prawę informacyjną w przedmiocie uregulowania
serwitutów, w szczególności obradowała nad spra-
wą wyznaczenia mnożnika przy badaniu serwit-
utów.

Warszawa. (PAT.) Komisja komunikacyjna u-
chwaliła m. innemi rezolucję wzywającą minister-
stwo kolei do wyjednanania kredytów na zaprowa-
dzenie kooperatyw kolejowych w ramach, odpo-
wiadających ilości członków. Komisja wezwała
wreszcie ministerstwo kolejowe, aby przy udziale
posłów i przedstawicieli związków zawodowych
kolejarzy, odbyło konferencję co do ogólnej normy
płac, pragmatyki służbowej, masowego zwalniania
ze służby, przetrucania pracowników do kategorii
niższej przez lekarzy kolejowych, zwalniania ze
służby bez śledztwa, zaspokajania potrzeb opal-
owych i t. p.

Warszawa. (PAT.) Komisja konstytucyjna o-
bradowała nad organizacją Sejmu.

Obradowano dalej nad postanowieniami o za-
protestowaniu wyborów i nietykalności poselskiej.

Komisja administracyjna w myśl referatu p.
Marka wybrała podkomitet, który w porozumie-
niu z rządem wypracuje projekt ordynacji wybor-
czej do rad miejskich w Małopolsce celem prze-
prowadzenia w kraju wyborów do reprezentacji
komunalnej.

Różne wiadomości.

ZOŁNIERZE AMERYKAŃSCY JADA DO GDAŃ- SKA, NA ŚLĄSK I DO CIESZYNA.

Paryż. (PAT.) Biuro Havasa z 20 bm. „N. Y.
Herald“ donosi, że w przyszłą niedzielę przybę-
dzie do Brestu 5.000 żołnierzy amerykańskich,
przeznaczonych do okupacji Gdańska, Śląska i
Cieszyńskiego. Żołnierze po przybyciu do Brestu

wyjadą do Koblencji, gdzie będą oczekiwali raty-
fikacji traktatu pokojowego przez senat amerykański.

CZESI OBSADZAJĄ RUŚ WĘGIERSKĄ.

Berno. (PAT.) „Lidove Noviny“ donoszą, że
generał Hennoque, administrator Rusi przykarpac-
kiej, usłalił już w pertraktacjach z rumuńską kom-
mendą armii warunki opuszczenia zajętych dotąd
przez Rumunów części Rusi przykarpackiej. Na
podstawie tej umowy wojska czeskie obsadzą na-
przód linię kolejową Beregszasy—Marmarosz—Sz-
iget, aż do stacji Hozsunemoe. Hozsunemoe będzie
stanowiło ostatnią stację pograniczną między Ru-
munją a republiką czesko-słowacką. Tam też łącz-
czyć się będą linie kolejowe czeskie i rumuńskie.

CZESI OBAWIAJĄ SIĘ ATAKU WĘGIERSKIEGO NA SŁOWACYZYNĘ.

Praga. (PAT.) „Vecer“ donosi, że węgierskie
białe gwardje przygotowują się do ataku na miej-
scowość Parkany na Słowacyzynie. Białe gwardje
podjęły już kroki zaczepne i usiłowały wczoraj
przeprowadzić na łodziach wojska na drugi brzeg Du-
naju, ostrzeliwując czeskie stráže od strony Os-
trzyhonja. Czescy żołnierze odpowiedzieli ogniem
karabinów maszynowych. Zraniono 7 białych
gwardzistów i dwie osoby cywilne, które brały
udział w ataku. Wśród Węgrów na Słowacyzynie
szerzą się wieści, że natychmiast po obsadzeniu
Budapesztu przez białe gwardje, wojska węgier-
skie obsadzą również Słowacyzynę.

WILSON CHCIAŁ POKOJU, LECZ NIEMCY NIE CHCIAŁY.

Wiedeń. (PAT.) „N. Fr. Presse“ donosi z Ber-
lina 21. bm.: Wczoraj odbyło się posiedzenie par-
lamentarnej komisji śledczej celem stwierdzenia
winowajców wojny światowej. B. ambasador nie-
miecki w Waszyngtonie hr. Bernsdorf zeznał, że
Wilson kilkakrotnie oświadczył się z gotowością
pośredniczenia w zawarciu pokoju, że jednak jego
usiłowania rozbiły się częściowo o niejasną in-
strukcję rządu berlińskiego dla niemieckiego am-
basadora w Waszyngtonie, częściowo z powodu
zaocznego walki łodziami podwodnymi. Pod ko-
niec posiedzenia zapytał poseł Sinzheimer: Czy
pojął pan instrukcje w tym duchu, że miały one
wpłynąć na prezydenta Wilsona albo pułkownika
House, by podjęli akcję pokojową na naszą kor-
rzyść? Bernsdorf: Tak (poruszenie). Sinzheimer:
Czy Wilson był gotów te żądania uwzględnić?
Bernsdorf: Tak. Sinzheimer: Czy Wilson był go-
tów zgodzić się na konferencję pokojową na pod-
stawie międzynarodowej Pakty bez konkretnych
propozycji z naszej strony? Bernsdorf: Tak. Dal-
sze przesłuchanie zostało odroczone do środy.

ROZDZIAŁ TABORU KOLEJOWEGO B. AUSTRJI.

Praga. (PAT.) Cz. B. P. z Wiednia. W urzędzie
państwowym dla spraw kolejowych toczyły się
wczoraj obrady międzynarodowej komisji kolej-
owej, która wysłana była do Wiednia z Paryża.

W obradach biorą udział reprezentanci Austrii,
Polski, Czech, Jugosławii i Rumunii. Celem obrad
komisji jest wprowadzenie w życie art. 381 ukła-
du pokojowego, dotyczącego rozdziału parku wa-
gonowego byłej monarchji między państwa naro-
dowościowe. W okresie przewrotu znajdowało się
na austriackich liniach kolejowych 160.000 wago-
nów, na liniach węgierskich 108.000 wagonów, na
austr. prywatnych liniach kolejowych 38.000,
a na węgierskich przyw. liniach kolej. 15.000 wa-
gonów. Ten park kolejowy będzie obecnie rozdzie-
lony między państwa narodowościowe.

AUSTRIA NIE UZNAJE NARODOWOŚCI ŻY- DOWSKIEJ.

Wiedeń. (PAT.) Zgromadzenie narodowe we
Wiedniu uchwaliło na wczorajszym posiedzeniu
zmianę konstytucji, a mianowicie usunięto nazwę
„Niemiecka Austria“, a zastąpiono ją nazwą „Aus-
tria“. Nadto usunięto postanowienie konstytucji,
które orzeka, że nowa Austria jest częścią składo-
wą republiki niemieckiej. Na wczorajszym posie-
dzeniu postawił poseł syonistyczny Sitricker wato-
sek, aby przy zamierzonym spisie ludności utwo-
rzono także rubrykę osobną dla żydów. Wniośko-
wi temu sprzeciwił się kanclerz Renner. Po dłuż-

szej dyskusji odrzucono wniosek Strickera 48 głosami przeciw 25.

ODKRYTO SPISEK NIEMIECKI W STRASSBURGU.

Wiedeń. (PAT.) B. K. z Londynu 22 bm. W Strassburgu odkryto spisek, którego celem było zneutralizowanie Alzacji i Lotaryngii. Trzech spiskowców aresztowano. W sprawę tę ma być włączony pewien poseł Alzacji i Lotaryngii i francuski socjalista.

HISZPANJA TWORZY ZWIĄZEK PAN-HISPANŃSKI.

Poznań. (PAT.) Radio z Nauen. Z Londynu nadeszła wiadomość, że król hiszpański zmierza do utworzenia unii wszystkich krajów, którym wspólny jest język hiszpański. W tym celu uda się w roku 1920 do południowej Ameryki, gdzie zwiedzi niektóre kraje hiszpańsko-amerykańskie.

POŻYCZKA ANGIELSKA W AMERYCE.

Wiedeń. (PAT.) Wedle doniesienia Reutera z Nowego Yorku firma Morgana zawiadamia o sfinansowaniu pożyczki angielskiej w wysokości 250 milionów dolarów.

Warszawa. (PAT.) „Monitor Polski“ ogłasza rozporządzenie ministerstwa poczt i telegrafów o otwarciu dyrekcji poczt i telegrafów w Krakowie.

KURS DEWIZ.

Amsterdam. (PAT.) Dewizy z 21. bm.: Berlin 9.52 i pół (dnia poprzedniego 9.42 i pół), Wiedeń 2.50 (2.45).

Wiedeń. (PAT.) Giełda z 22. bm.: Renta mająwa 89, renta koronowa 86, renta lutowa 90, węgierska renta koronowa 93.50, losy tureckie 740, Anglobank 512, Bankverein 540, Bodenereditanstalt 1175, Creditanstalt 853, Bank-depozytowy 735, Lenderbank 722, Merkur 605, Živnostenska banka 1130, Kolej północna 7300, Kolej południowa 197.50, Alpinry 1315, Berg und Hueften 5800, Krupp 740, Prager Eisen 4250, Rima 1280, Skoda 1160, Zieleniewski 750, Apollo 1600, Fanto 3800, Gal. Karpały 5610, Galicja 3500.

Zurych. (PAT.) Berlin 20.10 (dnia poprzedniego 19.90), Wiedeń 4.90 (4.75), Praga 15.50 (15.50). Austr. noty stemplowane i niestemplowane 5 (5.52).

Warszawa. (PAT.) Kursa z 22. X. 1919. Funtury szterlingów dewizy 154—156, banknoty 154—157. Dolary St. Zjedn. dew. 36.50—37, bank. 36.50—37.25. Franki francuskie dew. 4.30—4.40, bank. 4.30—4.45. Franki szwajcarskie dew. 6.70—6.80, bank. 6.70—6.85. Franki belgijskie dew. 4.30—4.40, bank. 4.30—4.45. Liry dew. 3.65—3.70, bank. 3.60—3.75. Marki fińskie dew. 1.58—1.60, bank. 1.57—1.61. Lei rumuńskie dew. 1.65—1.70, bank. 1.65—1.75. Floreny holenderskie dew. 13.35—13.45, bank. 13.15—13.55. Korony szwedzkie dew. 8.90—9.05, bank. 8.85—9.10. Korony norweskie dew. 8.40—8.55, bank. 8.35—8.60. Korony duńskie dew. 7.90—8.05, bank. 7.85—8.10. Marki niemieckie dew. 1.38—1.40, bank. 1.37—1.40. Marki niem. drobne do 10 mk. bank. 100. Korony austriackie dew. 52, bank. 52. Korony czeskie dew. 100—102.

Co mówią inni?

POLSKA WOBEC UPADKU BOLSZEWIKÓW.

Upadek Piotrogradu tym razem jest już naprawdę blizkim, to też prasa polska, rozumiejąc całą doniosłość tego faktu, roztrząsa skutki, jakie to u nas wywoła.

„Kurjer Poranny“ zaznacza, że z chwila, gdy bolszewizm runie, stanjemy wobec nowych niebezpieczeństw.

Na czoło odrodzonej Rosji wysuwa się Sazonow, wyznawca polityki imperjalistycznej, który w porozumieniu z Niemcami starać się będzie o obalenie traktatu wersalskiego. Skutki tego już są widoczne w odroczeniu sprawy Galicji wschodniej. W najbliższym czasie może też to wpłynąć na niepomyślne rozwiązanie naszego stosunku do Litwy i Białorusi. Ołbrzymia odpowiedzialność leży teraz na sternikach naszej polityki zagranicznej.

„Robotnik“ nie wierzy w nową „odrodzoną“ Rosję. Niemcy nie są zwolennikami bolszewików, przeciwnie, pragną wielkiej Rosji i bezpośredniego z nią sąsiedztwa. To jedno niebezpieczeństwo, które gotuje nam Rosja Kołczaka, a drugie, to sympatia koalicji, która teraz od nas się odwróci. Wina leży w braku śmiałej inicjatywy połączenia wszystkich narodów ujarzmionych niegdyś przez Rosję. Wówczas Polska nie byłaby tak osamotniona, jak może nią dziś być. Radość endecji z bliskiego upadku idei rewolucji socjalnej jest przedwczesną, upadek bolszewizmu może być tylko oczyszczeniem samej idei.

NAWET N. D. ZDAJE SOBIE SPRAWĘ Z NIEBEZPIECZEŃSTWA.

„Gazeta Warszawska“ w artykule „Spisek niemiecko-rosyjski“ mówi o tej walce politycznej i gospodarczej, którą na terenie przyszłej Rosji toczyć będzie ententa z Niemcami. Widocznym to już dziś. Niemcy rozpoczęły zajmować prowincje nadbałtyckie pod hasłem przywrócenia w nich panowania rosyjskiego. Anglja zaopatruje armję Judenicza. Ententa wyszła już po części z fazy, w której pozwalała Rosji „smarzyć się we własnym sosie“, nie opowiadziła się jednak w sprawie wschodnich granic Polski, nie wybrała jednej z dwóch alternatyw: odbudowania wielkiej Rosji lub stworzenia silnej Polski.

PILSUDSKI O POLITYCE NIEMIECKIEJ WOBEC ROSJI.

W związku ze sprawą wpływów niemieckich w Estonji i Kurlandji „Przegląd Wieczorny“ podaje wywiad warszawskiego korespondenta „Timesa“ z Naczelnikiem państwa. Podkreśla on dwójistą politykę Niemiec, które pomagają dzisiejszej, zarówno jak przyszłej Rosji. Ta ostatnia jest im może w danej chwili bliższa. Niemcy są na drodze do przewrotu monarchistycznego. Poza von der Goltzem stoją Ludendorff. Na obcym gruncie zrobić chcą porachunek swych sił. Koalicja nie dość energicznie przeciwdziałała temu, jeśli Niemcy zostaną na placu, musi przyjść do konfliktu między nimi a nami. Naczelnik państwa wojny się nie boi, armja nasza stoi wysoko, z punktu militarnego jesteśmy dziś silni. Jedyną naszą słabą stroną, to strona ekonomiczna, pod tym względem potrzebujemy pomocy koalicji.

JAK CZESI INFORMUJĄ O POLSCE.

Praski „Venkov“ pisze o postępowaniu władz polskich w okupowanych ziemiach ukraińskich. Osoby, które przybyły z okolic Wiśniowca, „informują“ pismo o powstaniu, które tam wybuchło z początkiem października „przeciw tyranji polskiej“. Wysłany przez gen. Iwaszkiewicza pułkownik Oświecimski, dał żołnierzom rozkaz ostrego załatwienia sprawy. W każdej wiosce rozstrzelano po pięćdziesiąt osób, motywując to tem, że znaleziono u nich broń. Broń tę mieli Polacy poprzednio sami ukryć, oni też sprowokowali całe zajście (1).

A. W.

RUSINI O SOBIE.

„Wpered“ donosi, że w Kamieńcu 18. bm. odbyło się uroczyste zaprzysiężenie rządu, wojska, naczelnego wodza i przewodniczącego dyrektorjatu Petlury na wierność ukr. narodnej republiki.

Z Kamieńca donoszą do „Wperedu“, że z Bukaresztu wróciła misja z listem urzędowym prezydenta ministrów rum. Bratianu. List trzymany jest w niezwykle serdecznym tonie, w którym proponuje Bratianu najściślejszy sojusz (?) Rumunii z Ukrainą.

Dnia 9. października — jak donosi „Wpered“ — odbył się w Ungwarze wiec, zwołany przez moskalofilów, na którym rozwinęli oni wszystkie swoje talenty, wypróbowane tak pięknie przed wojną w Galicji na naszych chłopach, a przeniesione teraz żywcem na Węgry. Główną zasadą ich taktyki była zawsze perfidja i faryzeuszostwo. Przed władzami zginali się oni, przedstawiając się jako lojalni do głębi duszy, przed chłopami udawali zawsze najzawziętszych i jedynych ich obrońców, oraz największych opozycjonistów przeciw tym władzom, wobec których tarzali się w prochu. Wszystkich polityków ukraińskich i działaczy bez wyjątku przedstawiali jako zaprzeda-

ców, złoczyńców itp., którzy tylko okłamują i wykorzystują naród, ale nie życzą mu żadnego dobra, siebie zaś przedstawiali jako jedynych dobrodziejów narodu, którzy byliby oni dawno doprowadzili do bram... rosyjskiego raju, gdyby Ukraińcy nie stawali im na zawadzie“.

„Za cztery centy wagon Polaków“.

Otrzymałmy bardzo interesującą odezwę, którą na Śląsku ciesz. rozrzućli Czesi. Ważniejsze ustępy podajemy w dosłownem brzmieniu:

Ślązacy, jeżeli będziecie głosować dla Polski, otrzymacie ziemię na wschodzie między Rusinami, tam będziecie niewolnikami na wielkich obszarach Pałockich, Zamczyckich, Sanguszków albo szukać będziecie zarobku na folwarkach, we fabrykach w Morawach i Czechach, bo na kopalniach w Karwinie, we fabrykach w Bielsku i Dziedzicach Galicjan panoszyć się będzie, a ziemię Cieszyńską magnaci dalej trzymać będą.

W Polsce niewola ludu była zawsze tak wielka, że dodziś nie może się polski chłop opamiętać. Kiedy tam tak dobrze w Polsce było, dla czego przychodziły na Śląsk Włamy Galicjanów, także na Śląsku powstało przygłowie: „Za cztery centy wagon Polaków“.

Pamiętajcie tylko przy głosowaniu: „Polska nierząda stoi“ a nie będzie i dziś lepiej. Przyszłość Śląska jest tylko w połączeniu sąsiedzkim z Morawcami a nie z Polską, gdzie szlachta kieruje, która reformę rolną chce przeprowadzić na kresach wschodnich a na Śląsku tylko w tej mierze, żeby Mazurami i Galicjanami posilić przywiązanie Śląska Cieszyńskiego do Polski.

Głosowaniem rozstrzygniecie los swojej ojczyźnej ziemi, czy będziecie wolni we wolnej republice czeskosłowackiej albo niewolnikami szlachty a lichwiarzów galicyjskich.“

Obchód Kościuszkowski w Husiatynie.

(Korespondencja „Kurjera Lwow.“)

Husiatyn, w październiku

staraniem miejscowej organizacji narodowej odbyło się dnia 19. bm. w sali gminnej uroczyste otwarcie czytelni miejskiej, połączone z obchodem rocznicy śmierci bohatera narodowego Tadeusza Kościuszki.

W mieście pojawiła się wydana przez Komitet odezwa, w której zaznaczono, że po raz pierwszy w wolnej ojczyźnie zbierają się rodacy, aby dać wyraz czci tym, co umieli ginąć za wolność ojczyzny i ludu polskiego, którego żywym symbolem był właśnie Tadeusz Kościuszko.

W uroczystości wzięło liczny udział miejscowe obywatelstwo oraz włościanie. W program wieczoru wchodziło zagajenie ks. Tomaszewskiego, śpiew chóru panien, następnie deklamacje: „Racławice“ wygłosił p. Sokulski, zaś „Pogrzeb Kościuszki“ wypowiedział pięknie p. Puczek. Interesujący referat o Tad. Kościuszcze wygłosił p. Józefczyk, na zakończenie zaś ks. Matus przemówił na temat zasług Kościuszki dla narodu polskiego.

Uroczystość zakończono odśpiewaniem hymnu narodowego oraz „Roty“ Konopnickiej.

Z okazji wmurowania tablicy na pamiątkę zajęcia Husiatyna przez grupę Wielkopolan, zebrano na cele pomocy ciałom Górnego Śląska kwotę 500 kor.

Czas odnowić przedpłatę na listopad.

Kronika.

Kalendarzyk.

Dzis rz. kat. Ignacego b., Teod.; gr. kat. Jewłampia m. Jutro rz. kat. Jana Kant., Rufat.; gr. kat. Fylypa ap. — Wschód słońca 6 34, zachód 4 54.

Repertuar teatru miejskiego.

W czwartek po raz pierwszy „Kawiarenka“, krotoczwila w 3 aktach T. Bernarda.

W piątek na rozpoczęcie sezonu operowego „Straszny dwór“, opera narodowa St. Moniuszki.

W sobotę o godz. 3:00 popoł. „Jeszcze wczoraj“, sztuka w 3 akt. Z. Wójcickiej — o 7 wiecz. „Kawiarenka“, krotoczwila w 3 aktach T. Bernarda.

W niedzielę o 8:30 popoł. „Damy i huzary“, komedia Al. hr. Fredry — o 7 wiecz. „Cnotliwa Zuzanna“, operetka w 3 aktach J. Gilberta.

W poniedziałek „Kawiarenka“, krotoczwila w 3 aktach T. Bernarda.

We Lwowie.

— W sprawie rocznicy listopadowej odbyło się wczoraj w ratuszu zgromadzenie członków komitetu wojskowego, prezydium miasta, radnych i delegatów stowarzyszeń. Przyjęto, że głównym obchodem w listopadzie będzie dzień 22., tj. dzień oswobodzenia Lwowa. W dniu 1. listopada odbędzie się nabożeństwo żałobne, ekskumacja zwłok i poświęcenie cmentarza obrońców Lwowa. Wybrano ścisły komitet, który zajmie się szczegółami obchodu.

— Generalny delegat rządu dr. Galecki powrócił wczoraj rano z Krakowa.

— Delegat ministerstwa wyznań religijnych i oświecenia publicznego p. Stanisław Sobiński udziela posłuchań w prezydium rady szkolnej krajowej we Lwowie tylko we czwartki i soboty od 11 do 1 w południe.

— Za spokój duszy śp. prof. dr. Henryka Kadyłczego w 7. rocznicę śmierci odbędzie się żałobne nabożeństwo w sobotę o godz. 9. w kościele św. Mikołaja.

— Syndykat dziennikarzy polskich. Wczoraj wieczorem w sali Kasyna i Koła lit.-art. odbyło się pod przewodn. dr. Vogla zgromadzenie współpracowników dzienników polskich we Lwowie w sprawie zawiazania syndykatu dziennikarzy polskich na wzór istniejących już syndykatów w Warszawie i Krakowie. Po referacie dr. Vogla i red. Frylinga, rozwinęła się krótka dyskusja, po której jednomyślnie uchwalono zawiazac we Lwowie syndykat dziennikarzy polskich. Wybrano komisję statutową z pp. dr. Vogla, Frylinga i Rollego, która do tygodnia ma opracować statut.

— O zwolnieniu słuchaczy politechniki z wojska. Jak donoszą z Warszawy, interpelowano w komisji wojskowej w sprawie powoływania do służby wojskowej słuchaczy politechniki lwowskiej. Słuchacze ci służyli w wojsku od listopada r. z. i po 10-miesięcznej służbie zostali przed miesiącem zdemobilizowani. Obecnie są oni znowu powoływani do służby wojskowej i traktowani gorzej od uczniów szkół średnich, którzy wcale nie służą w wojsku. Przedstawiciel ministerstwa spraw wojskowych przyrzekł rozpatrzyć tę sprawę i wydać odpowiednie zarządzenia.

— Fatalny eksperyment. Zniesienie taryfy maksymalnej we Lwowie odbiło się bardzo niefortunnie na naszych kieszeniach. Ceny wszystkich prawie artykułów żywności poszły natychmiast po ogłoszeniu tego rozporządzenia w górę. Paskarze wszelakiego rodzaju hulają. Zarząd miasta nie przypuszczał chyba, że zniesienie taryfy maksymalnej wywoła tak katastrofalne skutki.

— Więcej światła. Latwo jest zrozumieć, że zarząd gminy z powodu braku węgla oszczędza o ile możności gaz. Wszystko jednak ma swoje granice. W ostatnich czasach ulice miasta po północy tak marnie są oświetlone, że trzeba będzie chyba chodzić z latarkami, aby nie paść ofiarą niebezpiecznego wypadku.

— Kradzież mokrej bielizny. Wczoraj na ul. Źródlanej przytrzymała policję Ele Bartów, która wniosła tłumok mokrej bielizny. Agent policji Jaworski podejrzewając, iż bielizna pochodzi z kradzieży zarządził rewizję w mieszkaniu Bartowej, ale ta nie dała pomyślnego wyniku. Od oórki jednak Bartowej 13-letniej Pauliny dowiedziano się, że część bielizny z powodu obawy przed rewizją wniosła już Bartowa do swej przyjaciółki Klary Ringlowej, zamieszkałej przy ul. Źródlanej 16.

Tu rzeczywiście znaleziono znaczną ilość mokrej bielizny. Wobec tego Bartową, jej córkę Paulinę i Klarę Ringlową zamknięto w aresztach. Jak się później okazało bieliznę skradziono minionej nocy z praczkarni przy ul. Kalczej 1. 10. na szkodę Eugen. Chajesa. Skradziona bielizna przedstawia wartość 10.000 kor.

— Motorek elektryczny o sile 65 wolt prądu stałego, wartości 1000 kor. skradziono ubiegłej nocy z kina „Ekran“ przy ul. Pańskiej 1. 11.

— Znaczniejsza kradzież. Ernestowi Wallfischowi skradziono wczoraj w mleczarni Gutman na przy ul. św. Stanisława kopertę z 24.000 kor., które otrzymał od kupca Bernarda Schleiffera z Dziewiętnik. Chaima Wolfia podejrzanego o tę kradzież aresztowano.

W Polsce i na świecie.

— W sprawie obchodu pierwszej rocznicy przywrócenia rządów polskich w Krakowie odbyło się wczoraj zebranie komitetu organizacyjnego z udziałem wojskowości. Uroczystość obchodzoną będzie 31. bm.

— Podziękowanie Naczelnika państwa. Z Krakowa donoszą nam, że Naczelnik państwa opuszczając Kraków, żegnany na dworcu przez prezydenta miasta Federowicza, złożył na jego ręce serdeczne podziękowanie dla prezydium miasta, rady miejskiej i całego społeczeństwa krakowskiego za owocne i serdeczne przyjęcie, jakiego doznał w Krakowie. Naczelnik zaznaczył, że radość i zapał ludności, z jakimi go witała, pozostanie na długo w jego wspomnieniach.

— „Polski Lud“. W Tarnowie poczęło wychodzić pismo pt. „Polski Lud“, tygodnik ludowy. Z programu, zamieszczonego na czele numeru, wynika, że kierunek pisma pójdzie po linii polityki Polskiego Stronnictwa Ludowego. Organizację ludu i pomoc posłom ludowym w dążeniu do poprawienia strasznych warunków ekonomicznych na wsł i do budowy silnych fundamentów Polski, stawia nowy organ ludowy na pierwszy plan. Zamieszczając apel: „Naszym obowiązkiem ratować miasto przed głodem! Dawajcie żywność!“, tak pisze „Polski Lud“ między innymi w artykule pt. „Wiesł i miasto“:

„Najlepsi w narodach ludzie wzywają do pracy, bo w niej tylko widzą ratunek przed nędzą, głodem i bankructwem. U nas kontroluje się partyjnie, by przypadkiem robotnik nie przekroczył minimum tego, co ma zrobić, by nie zrobił za wiele w ośmiu godzinach na rzecz kapitalisty-wyzyskacza. Czy takie potężne wezwanie do pracy rzuciło u nas stronnictwo socjalistyczne do robotnika aby pracował, ile sił mu starczy dla dobra społeczeństwa i z jakim skutkiem?“

— Krytyczne położenie fabryk i hut witekowiickich. Z Cieszyna donoszą, że fabryki i huty witekowiickie znajdują się w krytycznym położeniu wskutek odcięcia państwa czełkiego od zagranicy. Fabryki nie mogą dostać surowców do fabrykacji, a nadto brak także zamówień. Polska zamówienia swoje przeważnie wycofała. Z powodu złego odżywiania się, robotnicy ciągle się buntują. Wszystko to składa się na to, że wyroby witekowiickie są dwa razy droższe od wyrobów pruskich. Huty witekowiickie pracują wobec tego z deficytem.

— Kursy instruktorskie dla nauczycieli dla dorosłych podjęte staraniem wydziału oświaty pozaszkolnej ministerstwa wyznań religijnych i oświecenia publicznego organizuje centralne biuro kursów dla dorosłych. Kursy będą 20-dniowe od 17. listopada do 5. grudnia. Zapisy przyjmuje i informacji udziela biuro kursów (Warszawa, Krucza 2.)

— Szkoła dziennikarska w Warszawie. Otwarcie roku szkolnego nastąpiło 21. bm.

— Związek teatrów ludowych. W Warszawie odbyło się posiedzenie zarządu Związku teatrów ludowych przy udziale delegatów Poznania, Lwowa i Krakowa. Uznano zasadniczą potrzebę podrozwadzenia planowo wszystkich zespołów teatralnych ludowych. Powołano komitet organizacyjny, który opracuje statut centralnej organizacji teatralnej. Delegaci Małopolski stanęli na stanowisku, że w Małopolsce działać powinien osobny związek tułających teatrów amatorskich i ludowych, który pozostanie w kontakcie ze Związkiem warszawskim.

— Odebranie debitu „Morgenzeitung“. Wychozące w Wiedniu czasopismo „Wiener Morgenzeitung“, którego rozszerzanie na galicyjskim obszarze administracyjnym zakazano i któremu odebrano debity pocztowy tut. decyzją z dnia 10. września br. zmieniło obecnie swoją nazwę na „Wiener Tageszeitung“. Niniejszem rozszerza się powyższy zakaz i odebranie debitu pocztowego także na to zmieniłone czasopismo „Wiener Tageszeitung“.

Z prezydium namiestnictwa.

Podziękowanie. WP. Janowi Ludwigo, właścicielowi handlu win, składa wydział Stow. „Gwiazda“ serdeczne podziękowanie za prawdziwie obywatelski podarek w formie kanapek pluczkowych do odnowionej sali stowarzyszenia.

Chór i orkiestrę zaprasza gal. Tow. muz. na próbę w piątek dnia 24. bm. o g. 7 wieczór. 6433 Dyrekcja.

KOMUNIKATY

Towarzystwo opieki nad zabytkami sztuki i kultury zawiadamia swych członków, że na najbliższym posiedzeniu wydziału, które odbędzie się we czwartek dnia 23. bm. o godz. 6 wieczorem w sali Miejskiego Muzeum Przemysłowego, wojskowy referent ochrony zabytków sztuki kapitan Ciebert podzieli się zebranemu wrażeniami, które odniósł w czasie objazdu wschodniej części Małopolski. Uprasza się zatem o jak najliczniejsze przybycie.

Na dochód Towarzystwa „Straż mogił polskich Bohaterów“ wykonane będzie w niedzielę dnia 26. października 1919 w sali Towarzystwa muzycznego, Chorażczyzna 7 — C. Saint-Saensa: Requiem na solę, chór i orkiestrę. Wykonawcy: Prof. Dianna August, Kowalska Helena, Lipanowicz Stanisław, Małocka Helena. Początek o godz. 12. Bilety do nabycia w księgarni Rehmana, ul. Rutowskiego 7. 6433

Rant jesienny odbędzie się w sobotę, 25. bm. w salach Kasyna i Koła lit.-art. staraniem Pracy narodowej kobiet polskich z niezwykle wrozmaconym programem. Początek o g. 8.

Zebranie członków Karpackiego Tow. narciarzy we czwartek, 23. bm. o g. 8.30 wieczór w lokalu N. U. Z. A., Jagiellońska 7.

Pracownia Sałczyńska, ul. Piekarska 1. 17. (wejście przez Skrzyńskiego) przyjmie pracownice do konfekcji i uczenie. 6433

Chór międzygimnazjalny mieszany powstaje w „Ognisku polskiej młodzieży szkół średnich“ pod kierownictwem p. J. Rangla, b. dyrygenta „Echa“. Chętni zgłaszają się w lokalu „Ogniska“ (ul. Piekarska 28.) o godz. trzy na 4 w czwartek 23. bm.

KOMUNIKAT.

Członkowie realizacji cukrowych kart poboru mają się zgłosić kupcy rejonowi dnia 23. bm., koncerny dnia 24. bm., zakłady zaś dnia 27. bm. w Miejskim Zakładzie aprowizacyjnym w godzinach urzędowych przedpołudniem. 6457

Miejski Zakład aprowizacyjny.

NEKROLOGJA.

† MARJAN KAZIMIERZ Pielesz-Szmoniewski

uczeń I. szkoły realnej, legionista, jednoroczny ochotnik kapral, wzięty z Huszt, uczestnik walk w obronie Lwowa i kresów wschodnich zmarł po krótkich a ciężkich cierpieniach w 19-ym roku życia dnia 21. października 1919.

Obrzęd pogrzebowy odbędzie się we czwartek 23. bm. o godz. 4 tej popoł. ze szpitala Żołęgi W. P. przy ulicy Łyczakowskiej na cmentarz obrońców Lwowa, na który zapraszają w smutku pogrążeni rodzice, siostra i bracia.

Od soboty 25. października codziennie o godz. 7 30 wieczór w sali „GALAZDY“, ul. Franciszkańska 7

Wiekie Amerykańskie Wieczory artystyczno-humorystyczne Tupy Liliputów (najmniejszych ludzi Ameryki) z fenomenalnym Willi Panterem, najsłynniejszym art. Ameryki, występującym w swym najnow. Skitsch'u: „Zaczarowana kuchnia“. Udział biorą również: Uroczą tancerka primabalerina teatru „Metropolitain“ w N. Jorku K zimiera Luconi, oraz znakomity baryton Wiadyslaw G 1350n. Codziennie oryginalne amerykańskie zapasy bokso we. Szczegóły w programach i afiszach. Ceny miejsc: K 6, 10, 15, 18.

Moza św. za duszę s. p. **Wojzy Kaweckiej** w pierwszą rocznicę zgonu odbędzie się w piątek 24. października o godz. 8. rano w kościele O. O. Jezuistów.

ZAPISKI.

„Legunka“. Kobiety, zgrupowane w Ochotniczej Legji Kobiet wydają własne piśmko, ręcznie pisane i odbijane na litografii pt. „Legunka“. Znajdują się tam wiersze i notatki z życia kobiet-żołnierzy, urywki, zaprawione humorem itp. Pojawili się obecnie numer 6, który jest do nabycia w biurze Sokołowskiego i w gazetarni polskiej ul. (Lyczakowska 3).

Nadesłane.

Ślub. W dniu 18. bm. został pobłogosławiony związek małżeński w kościele św. Elżbiety we Lwowie pomiędzy pną Sławomirą Lachowiczówną a panem Janem Grubskim majorem sędzią W. P. z Warszawy.

Spółka drzewna

firm „Budulec“ i „Towarzystwo Odbudowy“ we Lwowie Akademicka 23.

Kupuje drzewostany nadające się do eksploatacji, oraz wszelkie ścięty materiał drzewny

Dostarcza materiał drzewny meblowy, budulcowy i opałowy, oraz wszelkie maszyny do obróbki drzewa. 3881

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych **DR. BERGER** Sykstuska 19. 1177

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych **Dr. M. BRILL** Plac Akademicki 4. 5741

Apollo Od czwartku dnia 23-go października
Dramat dworski w 6 aktach na tle zakulisowego życia cara Mikołaja II.
Carska Faworyta
Scenarjusz **Stanisława Kozłowskiego**
OSOBY:
Car, władca Wschodu Władysław Walter
Carowa, jego żona Iza Kozłowska
Carewicz jego syn Józef Węgrzyn
Olga) jego córki M. Hryniewiczówna
Zenia) J. Józwiakówna
W. Książę Konstanty St. Knake-Zawadzki
Matylda Krzesińska H. Brucówna
Feliks Krzesiński, jej ojciec Paweł Owerło
Adela, jej matka W. Szyborska
Worocow minister dworu Jerzy Leszczyński
Lalb-medyk, lekarz nadworny Witold Kuncewicz
Księżna Szujńska, freilina dworu Helena Sulima
Własowa, treilina dworu Leda Broniszówna
Własow, adjutant Stan Czapelski
Angelika narzeczona carewicza Karolina Lorenz
Damy dworu, popi, oficerowie, goście teatralni, baletnice, służba, czerkiesi, lokaje.
Rzecz dzieje się w Petersburgu, Warszawie i Carskim Stole. Zdjęć w **Pałacu Łazienkowskim** dokonano za specjalnym zwołaniem Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Koronnych.

Ofiary i pokwitowania.

(Złożone w administracji „Kurjera Lwowsk.“)
Na skarb polski:
Wyjęte z puszki VII. dep. magistr. 9 kor. 2 h., 5 fen. i 25 para (serbskie).
Na plebiscytowy Komitet na Spiszu i Orawie: Polska Organizacja narodowa ziemi kamionekiej złożona przez mieszkańców wsi Tadanie 100 kor.
Na Mazurski komitet plebiscytowy: Wanda Korab Chrzanowska 10 kor.
Na Górny Śląsk:
Uczennice szk. wydz. żeńsk. im. ks. Kordeckiego 259 kor. 50 h. i 82 fen. Klasa III B. szk. żeńsk. im. Sienkiewicza z okazji imienin gospodyni klasy p. Jadwigi Winiarzówny 38 kor. Uczniowie szk. męsk. wydz. im. św. Antoniego 286 kor. 50 h. S. Przetłóżona Jaroń 125 kor. Zebrane przez uczennice i grono nauczycielskie szk. wydz. żeńsk. 5-klasowej im. św. Anny 560 kor. Piotr Solak 20 kor. Miejskowa organizacja narodowa w Husiatynie 500 kor. (Na ofiary górnośląskie.) Aniela Szychówna 8 kor. Uczennice szk. 4-klas. żeńsk., Żółkiew, 50 kor.
Na wdowy i sieroty po obrońcach Lwowa: Urzędnicy i urzędniczki kasy miasta Lwowa zamiast telegramu gratulacyjnego z okazji ślubu p. Zofii Elektrowicz z p. Władysławem Czermakiem 80 kor. (Na wdowy i sieroty wojenne narod. polsk.) Zamiast wieńca na grób śp. Heleny Hublowej — Michalina Hublowa 100 kor. (Na rodziny po obrońcach Lwowa.) Uczennice 6. kl. gimn. im. Słowackiego we Lwowie — ku uczczeniu imienin kochanej nauczycielki p. Ireny Pogonowskiej 81 kor. (Po legionistach.) Zebrane w Zakładzie sierót w Drohowsku 12. X. 1919 z okazji uczczenia ks. biskupa Bandurskiego 360 kor.
Na ociemniałych inwalidów. Julia Januszewska. Hetmańska 6. z puszki od klienteli (puszki austr. Czerw. Krzyża) 32.50 kor.
Na stypendjum wojskowe im. dr. Wiktora Kamieńskiego: Zamiast kwiatów na trumne Mysi — Zurawscy 50 kor.

Kursa giełdy lwowskiej

z dnia 22. października 1919.
I. Akcje za sztukę (łącznie z kuponem bieżącym).
Waluta koronowa
Wartość nominalna
Ostatnia dywidenda
płaca; żądają:
Bank galic. dla handlu i przem. 400—24 545—
Bank ludowy 200—10 275—
Bank hip. zemel. 400—24 48—
Tow. Gó ka 200—14 60—
Tow. Zieloniewski 200—10 675—
Tow. W ng 200—0 275—
Tow. Przeworsk 100—60 210—
Tow. Rakszawa 200—13 300—
Lwowski akc. Zakład zastawn. 400—14 460—
Tow. akc. Fabr. kart 200—0 230—
Tow. Chodorów 200—0 360—
Bank bip. gal. 400—28 675—
Bank przemysłowy 400—20 655— 665—
Browary lwowskie 500—50 800—
Bank ziemsk. kred. gal. 400—24 100—
Tow. G foto 200—0 25—
Polskie Tow. handlowe 200—0 475—
Kursa obrotowe:
II. Listy zastawne za 100 K (bez kup. bież.)
Tow. kred. gal. ziem. 4 1/2% 112.50 113.50
Tow. kred. gal. ziem. 4% 108— 109.50
Banku kraj. gal. 4 1/4 prc. 109— 110—
Banku kraj. gal. 4 prc. 107.25 108.25
Banku hip. gal. 4 1/2 prc. 108.50 109.50
Banku hip. gal. 4 prc. 104.50 105.50
Banku kred. ziem. gal. 4 1/3 prc. 105.75 106.75
Banku hip. ze nel. 4 1/3 prc. 106.25 107.25
Banku gal. dla handlu i przem. 4 1/2 prc. 105— 106—
III. Obligacji za 100 K (bez kuponu bieżącego).
Komun. Banku kraj. 4 1/2 prc. 106.50 107.50
Komun. Banku kraj. 4 prc. 104— 105—
Kolej. lokal. Banku kraj. 4 prc. 102.50 103.50
Pożyczki kraj. gal. z r. 1893, 1904, 1905 4 1/2 101— 0 102.50
Pożyczki kraj. gal. z r. 1903 4 prc. (skolana) 101.50 102.50
Pożyczki kraj. galic. z r. 1913 4 1/2 prc. 103.00 104.00
Pożyczki kraj. galic. z r. 1914 4 1/2 prc. 102.00 103.00
Poż. m. Lwowa 4 prc. z r. 1896, 1900, 1911 96.50 97.50

IV. Waluty.
100 Marek polskich 183.50 190.50
Ruble carskie po 100 rb. 235— 255—
" " po 500 rb. 240— 260—
" " drobne 200— 220—
" " dumskie (po 1000) 80— 100—
" " (po 20) 75— 85—
Karbowanice (po 1000) 23— 38—
Grzywny (po 500 i wyżej) 16— 22—
Wypłata na Warszawę 184— 194—

Zgromadzenia giełdowe odbywać się będą od poniedziałku 27. października br. w sali obrad Polskiej Krajowej Kasy pożyczkowej przy ul. Mickiewicza 1. 8, w parterze.

OGŁOSZENIA.

Nauka i wychowanie
Cours (moyen-supérieur) de 3—5 personnes. Postockiego 341., porte 5. 6363
Schenkiówna, Piekarska 44. Jednoroczny kurs matury semiarjalnej od 1. listopada. 6367
Słuchacz uniwersytetu poszukuje lekcji z niższych klas gimnazjalnych. Złozszenia pisemne do administracji pod „Akademik“ 6 07
Pragnę p bierać lekcji konwersacji angielskiej. Oferty z ceną dla „Young Engineer“ do administracji 6426
Nauczycielka i słuchaczka filozofii poszukuje lekcji. Złozszenia Kotuska, Kurkowa 27. 6452
Cours et legons de français chez dame Française, institutrice diplômée. Wązka 8. (oczątek Lyczakowskiej) godz. 4—6 6449
Nauczycielka wydziałowa posiadająca wykładowy niemiecki oraz egzamin z francuskiego udziela lekcji. Złozszenia Magdaleny 4, między 4—6. 6441
Magister farmacji starszy katolik, przy mie zarząd apteki, posadę lub zastępstwo zaraz lub później. Wiadomości udzieli Feliks Gloss, Namiestnictwo Lwów. 6450
Młoda inteligentna siła biurowa z praktyką i pisaniami na maszynie poszukuje odpowiedniej posady. Złozszenia listowne do administracji pod „H. S.“ 6443
Posady i prace.
Starszy fotograf z długoletnią praktyką poszukuje samodzielnej posady albo dzierżawę w mieście lub na prowincji. Łaskawe zgłoszenia pod „Dzierżawca“ do administracji. 6293
Paniuskę chrześ. wdającą biegle jęz. niemieckim i francuskim w słowie i piśmie przyjmie firmą handlową. Batoroego 4, dozołca wskaże. 6361
Agronom lat 30 z ukończoną szkołą rolniczą i praktyką 15-letnią. Objętnie posadę w większym majątku ziemskim. Dotyczyca z rządał jedynie w większych posiadłościach. Adres M. P. z listami T. Klusów, Lwów, Piotra 25. 6378

Buohalterję oraz księgi administracyjne z akresu gospodarstwa lasowego i rolnego, tartaków, młynów i t. p. załadam metodą praktyczną. Złozszenia pod J. Klimke, sekretarz lasów i dobr Lelechówka koło Lwowa. 6 48
Ma wsi do dworu poszukiwana zaraz paniuska wzznania rz. katol z dobrego domu któraby przygotowała 2 paniuski do egzaminów z VI. kl. gimnazjum realnego. Warunki i ugody posłać pod „B. C.“ ja lo poste restante. 6394

Potrzebny ch opak do wożenia paczek na lotel. Złozszenia w administracji Kurjera.

Kupno i sprzedaż.

rozmaite meble, dywany, kołdry, firanki, kapy, garderoba męska i damska, naczynia kuchenne i dekoracyjne zawsze do nabycia: „Kupno i sprzedaż“, Ludw. Machalskiej, Sapichy Lyczakowskiej) godz. 4—6 6346

Zamienię we Lwowie 2-3 pętrowa, z większą nowoczesnie solidnie zbudowaną w pobliżu śródmieścia kupię, oraz majątek ziemski w bliskości Jaosławia, Przemyśla, Lwowa od 100—600 morgów tylko najlepszej gleby z inwentarzem lub bez ewentualnie z grubym lasem, jakoteż samochód osobowy 24—60 HP, z gumami lub bez, tudzież pneumatyki i węze. Pośrednictwo nie požadane. Złozszenia z wyczerpującym podaniem bliższych szczegółów i ostatnie ceny kupna pod: Jan Dąbrowski, Kraków, Czarnowiejska 27. 6247

Muty na gitarę o ile możliwości solowe zakupię płacąc wszelką cenę. Śniezek, Lwów, fabr. Baezewskiego. 6200

Pesa dużego, dobrego stroża ewentualnie wilka poszukuje. Połać warunki. Adres: Michał Rejman Łańcut, Rada powiatowa. 6366

Modre tutro damskie futro męskie do sprzedania. Grottgera 7 parter na prawo, między 1—2. 6308

Kupię materię na płaszcz damski przedwojennej jakości w zamian za prowianty. Złozszenia pisemne pod „Materia“ do administracji. 6401

Wód pszczelny do sprzedania w każdej ilości ul. Szewczenki 1. 6317

Stoma w okółkach w każdej ilości do sprzedania, ul. Szewczenki 1.

Futro podróżne, baran. ca i futro bobrowe prawie nowe, jakoteż dużo męskiej garderoby i odziewa do sprzedania, Snopkowska 33. mezanin między 2-4. 6435

Wurтка i bluzka studencka do sprzedania. Ul. Jabłonowski 44, I. piętro drzwi wprost schodów. 6406

Do sprzedania jest nowa bluzka studencka, palto cywilne zimowe, bluzka wojskowa artyleryjska używana (extra), przycezy, sztylpy skórzane, maciejówka artyleryjska i aparat fotograficzny 3-6. Wiadomość ul. Królowej Jadwigi 35, II. p. na ganku Lwa srona. 6439

Kapelusz czarny damski (cylinder) piękny, zupełnie nowy, biły kapelusz, czarna sukienka, spodnie czyste wełniana, buciki czarne oryginalne warszawskie, wszystko zupełnie nowe do sprzedania. Szepetyckich 23, I. p. na lewo. 6440

Kojełki wąskotorowej 8 kilometr. poszukuję. Zgłoszenia list. do administracji pod „Kojekki“. 6455

Warszawskie buty z cholewami nr. 43 zupełnie nowe do sprzedania. Oglądać można między 1-3. Grunwaldzka 6, II. p. ni prawo. 6443

Do sprzedania garderoba męska, palto, trzewiki, smoking elegancki na studenta. Zgłoszenia od 3-4 popoł. Kochanowskiego 45, II. p. Batowska. 6447

Do sprzedania dwa łózka, dwie szafki nocne, dwie umywalki, jedna toaletka orzechowa. Ul. 29 Listopada 1 32, II. p. na prawo między 2-3 popołudniu. 6446

Do sprzedania palto męskie brązowe w dobrym stanie, cena 800 kor. Wiadomość p. Machalski, Leona Sapiehy 41, parter. 6444

Sprzedam kompletny młynek z kamieniami francuskimi o 24 calach średnicy, nadający się dla folwarku lub większego gospodarstwa, oraz kompletną gónciarę. Leon Zegulowski, Przemysłany. 6442

Różne.

Instytut lekarsko-kosmetyczny leczący wszelkie choroby skórne twarzy, usuwa elektrycznością brodawki, włosy, plamy, blizny, piegę i zmarszczki twarzy. Masaż ręczny i elektryczny odmładzający cerę. Leczenie chorób włosów i rbowanie Dr. Piłiecki, plac Dąbrowskiego 1, róg Sienkiewicza. 5-63

Poszukuję piwnic na kartolle. Danielewicz, Chorażczyzna 21. 6405

Wyjeżdżam do Bukowiny i wracam. Przyjmuję zlecenia, Leona Sapiehy 53, III. p. 6413

Zgubiono parasol czarny, rączka zaściżona dużą galką z różowego kwarcu. Nagroda 50 kor n. Technika 6, I. p. 6423

Stroiciel fortepianów przyjmuje strojenie i reperacje. Mieczysław Herman, pl. Akademicki 3, pracownia 1110. 6426

Stroiciel fortepianów. Artur Smutny, ul. Senatorska 4, przyjmuje strojenie fortepianów. 6355

W powiecie złoczowskim 5 km. od stacji kolejowej jest majątek ziemski o łącznym obszarze 216 morgów a to: 80 morgów orn j z emi, 110 m. łąki i eszta lasu wraz z domem mieszkalnym i zabudowaniami gospodarzami zarząd do wydzierż wienią. Reflektuje się na Polaków. Bieżąca wiadomość ul. św. Zofii 12, I. p., drzwi 6. 6353

W zierzawy folwarku kilkudziesięcio-morgowego poszukuję do objęcia na dalej z wiosną 1920 r. Pośrednictwo wynagrodzę. Piasecki w Stryju, ul. Magaryncowa. 6395

Zgubiono 18. października damski złoty zegarek pamiątkowy na ul. Na Błonie. Łaskawy znalezca otrzyma sowite wynagrodzenie, ul. Z. ciszna 5., u właścicielki. 6445

Ż ana wojskowego, który znalazł czarny zaręczak przy ul. Listopada i zgłosił się w administracji, uprasza się o ponowne zgłoszenie się, wynagrodzenie pod temi samymi warunkami. 6154

Męskie kapelusze, miękkie i twarde przerabiamy na zupełnie nowe. Pierwsza Krajowa Fabryka Rudolfa Neuwelta we Lwowie Ba onowa 3. 6374

Mieszkania.

W am dwa sęgi drzewa jako czynsz za wynajęcie dwóch pokoi i kuchni z meblami lub bez od 1-go listopada. Zgłoszenia pisemne do administracji pod „Drzewo“. 6387

15 30 koron za wynajęcie mieszkanie złożonego z 2-3 pokoi, przedpokoju, kuchni, łazienki (gaz, elektryka) na I. p ewentualnie z meblami. Zgłoszenia list. pod „L. R. 19“ do administracji. 6147

W la p n pokój do wynajęcia za opał. Kurkowa 27, parter. 6151

„Oświecim“ Fabryka maszyn, narzędzi i sprzętów rolniczych w Oświęcimiu wozy gospodarskie, jednokonne, lekkie i parokonne, sieczkarnie wyrabia masowo i dostarcza: młynki, brody drewniane, ule słowiańskie itd. zakupuje st. le: szprychy dębowe i jesionowe, deski, i kłocę dębowe i bukowe. 2888

Polska Instytucja Ubezpieczeniowa

przystępując do organizacji sieci agencyjnej w miastach powiatowych i centrach przemysłowych w Galicji i na Śląsku cieszyńskim w dziale ogniowym, od kradzieży, wypadków, prawnej odpowiedzialności, transportowym i na życie przyjmuje zgłoszenia inteligentnych, chętnych do pracy akwizycyjnej reflektantów. Solidni rutyniści życiowi poszukiwani. — Podania, curriculum vitae, referencje, przesyłać do Krakowa, pod Skrytka pocztowa Nr. 14. 6436

Administracja dóbr Pieniaki

Potrzuje zaraz leśniczych.

Zgłoszenia z odpisami świadectw curriculum vitae i daniami co do wynagrodzenia, nadsyłać należy do Turczynowa p. Założce pow. Zborów. Osobiście porozumieć się można tamże. 6113

Zaszczytnie znana polska placówka przemysłu pod firmą „Pierwsza lwowska maszynowa fabryka konserw jarzynowych“ zawiadamia Sz. P. T. Publiczność że już

przyjmuje zamówienia na znaną z dobroci **kiszoną kapustę** znakomite **kiszoną ogórki** w beczkach **kapustę w gło** **wach do kiszienia i kartofle** codziennie w kant. rze fabrycznym przy **ul. Kilińskiego 1.1.** (od g. 4-6 wiecz. osobiście).

Przyjmuję również z kuchni wojskowych z konsumów urzędniczych, burs, szpitali restauracji, sklepów spożywczych i domów prywatnych próżne beczki do napełnienia za uprzednim porozumieniem się. Odbiór beczek i dostawę towaru na żądanie uskuteczniam własną firmą. Zamówień z prowincji w tym roku jeszcze nie przyjmuję. Za do ychczasowe względy i zautanie dziękuję Sz. P. T. Publiczności i proszę bardzo o dalsze łaskawe poparcie. 6305

Zastępowo loterii klasowej R. G. O. Z wysokim poważaniem **Michał August Zandler.**

WOLNOŚCI!

Najlepsze gilzy i bibułka do papierosów w książeczkach Wyrób - Krajowy **jednej galicyjskiej fabryki bibulek** do papierosów **główny skład „SOLALI“** Żywiec.

Kawę paloną codziennie świeżo paloną za pomocą gorącego powietrza poleca **HANDEL HERBATY I KAWY** **EDMUNDA RIEDLA** we Lwowie, Rutowskiego 3. 1165

Konces. Biuro Dra. Jana Dziurzyńskiego we Lwowie pl. Bernardyński 11. ma na sprzedaż: a) w Brzuchowicach dwie wille, jedna o 13 pokojach wraz z 9 morg. pola za 250.000 k., druga o 4 pokojach z ogródkiem za 45.000 k. b) we Lwowie realność z ogrodem w śródmieściu obok tramwaju z gwaranc. 2 proc. czystego doch. od włożonego kapitału na razie oraz liczne kamienice; 503 c) w Galicji liczne, mniejsze i większe folwarki i dobra.

!!! Kaszkę i Mączkę owsianą!!! Pożywkę dla dzieci starców i rekonwalescentów, sprzedaje hurtownie i detajl. **Wacław Barabasz** we Lwowie ul. Pańska 1. 5. 6191 dla p. kupców po cenach fabrycznych.

Do sprzedania **Maszyna rotacyjna** drukarska z elektromotorem, stereotypią i innymi maszynami pomocniczymi (obecnie w ruchu). Zapytania uprasza się skierowywać sub „Maszyna Rotacyjna“ do Biura Ogłoszeń Tow. Akc. „Reklama Polska“ w Warszawie, Jasna 10. 5716 Oferty sub „Maszyna Rotacyjna“ nadsyłać do Skrytka pocztowa nr. 1.

Noże i widelce łyżki i łyżeczki z chińskiego srebra poleca **ANTONI HALSKI** Lwów, Sobieskiego 1. 3. 4529

Krajowy Związek handlowy we Lwowie ulica Lindego 6. zakupi zaraz 100 wagonów ziemniaków oraz kaszę jagły, fasolę także grzyby suszone, miód pszczeni i wszelkie artykuły spożywcze. 7307

GAZ ZIEMNY spółka z ogr. por. we Lwowie. **GAZOLINA** spółka z ogr. por. w Borysławiu. **METAN** spółka z ogr. por. we Lwowie. zakładają akcyjne towarzystwo **ZWIĄZKOWA RAFINERJA OLEJÓW MINERALNYCH** Zgłoszenia na akcje po 1.000 k. przyjmuje 6122 „GAZ ZIEMNY“ Sp. z o. p. we Lwowie, Sapiehy 3, III p.

Na sezon zimowy polecamy **materiały odzieżowe z opustem 30 proc.** Dla konsumów, kólek rolniczych, hurtowni itp. większy opust. — Zapasy znaczne. **Biuro surowców Izby handl. i przem. we Lwowie.** ul. Bourlarda 1. 5. beczna ul. Batorska. 6267

Fabryka i rafinerja cukru

Towarzystwo akcyjne w Chodorowie.

Redukcja kapitału akcyjnego o k. 2,500.000.

Podwyższenie kapitału akcyjnego o k. 5,000.000 na 7,500.000 k.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie akcjonariuszy Fabryki i Rafinerji cukru, Tow. akc. w Chodorowie uchwa-
liło na dniu 19. września 1918 r.

1. Celem pokrycia łącznej straty bilansowej wykaza-
nej w bilansie 1916/17 r. a spowodowanej wypadkami wo-
jennymi (bezpośrednie szkody wojenne) wynoszącej za lata
1914/17 r. k. 2,485.627.95 h. zredukować kapitał zakła-
dowy wynoszący w myśl § 8. statutu k. 5,000.000—
i rozłożony na 25.000 sztuk akcji od Nr. 1 do Nr.
25.000 po k. 200, każda o k. 2,500.000 t. j. na
k. 2,500.000.

2. Równocześnie podwyższyć zredukowany w po-
wyższy sposób kapitał akcyjny o kwotę k. 5,000.000,
zatem do sumy k. 7,500.000, w drodze emisji 25.000
sztek nowych akcji po k. 200 nominalnej wartości gotówką
pełno wpłacić się mających i na okaziciela opiewających
pod warunkami, które ustali Rada Zawiadowcza.

3. Całe odszkodowanie, które Rząd wypłaci w swoim
czasie za wyżej wymienione, stwierdzone i zgłoszone straty
wojenne przyznać wyłącznie posiadaczom zredukowanych
akcji I. emisji.

Postanowieniem Ministrów przemysłu i handlu oraz
Skarbu, intymowanem uchwałą Ministra przemysłu i han-
dlu w Warszawie z dnia 4. października 1919 r., zostały
te uchwały Walnego Zgromadzenia zatwierdzone z tem,
że redukcja kapitału akcyjnego musi być przeprowadzoną
przez połączenie każdego z dwóch dotychczasowych akcji
a k. 200 w jedną akcję nominalnej wartości k. 200.

I. Na tej podstawie Rada Zawiadowcza Fabryki i Ra-
finerji cukru, Towarzystwa akcyjnego w Chodorowie wzy-
wa wszystkich posiadaczy akcji Fabryki i Rafinerji
cukru, Towarzystwa akcyjnego w Chodorowie, aby
począwszy od 25. października 1919. najpóźniej do
końca stycznia 1920 r. złożyli swoje akcje w miejscach
niżej wyszczególnionych za potwierdzeniem, celem prze-
prowadzenia połączenia dwóch akcji w jedną akcję na
k. 200, opiewającą a to pod rygorem, że w razie jeżeli tych
akcji w powyższym terminie nie przedłożyli, nastąpi połącze-
nie tychże bez ich przedłożenia, a to przez wydanie w ich
miejscach nowych akcji, które następnie zostaną dla ich
posiadaczy złożone w depozycie Banku Przemysłowego.
Akcje niezgłoszone do końca stycznia 1920 r. zostaną
bezwarunkowo unieważnione.

II. Po myśli § 8. statutu ma Bank Przemysłowy dla
Królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkim Księstwem Kra-

kowskiem prawo pierwszeństwa do nabycia 2/3 części no-
wych akcji po kursie alpari. Bank Przemysłowy w wyko-
naniu tego prawa pierwszeństwa objął 15.000 sztuk akcji
II. emisji. Powodowany atoli względami na dobro Fabryki
i rafinerji cukru w Chodorowie zwrócił się Bank Przemys-
łowy prawa poboru akcji po kursie alpari, objął je po
kursie dla dotychczasowych akcjonariuszy ustalonym
t. j. po kursie K. 300— za akcję i oddał je po oryginalnym
kursie K. 300— za akcję tym subskrybentom-rolnikom,
którzy zobowiązali się płać ntować bu-
raki przez czas dłuższy i w tym celu zawarli stosow-
ne umowy z Fabryką i rafinerją cukru Tow. akc.
w Chodorowie.

III. Dotychczasowym akcjonariuszom przysługuje
prawo pierwszeństwa do nabycia akcji nieobjętych
przez Bank Przemysłowy.

Gdy w szczególności Bank Przemysłowy objął z 25.000
sztek akcji II. emisji 15.000 sztuk, przeto prawo pierw-
szeństwa dotychczasowych posiadaczy akcji rozciąga się
na pozostałe 10.000 sztuk akcji. Wobec tego każdy po-
siadacz 5 akcji starych ma prawo poboru 2 nowych
a cji z tytułu pierwszeństwa dotychczasowym akcjo-
nariuszom zastrzeżonego.

Kurs emisyjny tych akcji wynosi K 300— za
1 akcję im. wart. K 200—.

Cena kupna musi być przy subskrypcji w całości
gotówką zapłaconą.

Dotychczasowi akcjonariusze, którzy zamierzają
wykonać prawo poboru obowiązani są swe akcje
składać w miejscach niżej wymienionych, najpóźniej
do dnia 15. listopada br. pod rygorem utraty prawa
poboru nowych akcji.

Zgłoszenia przyjmuje:

Bank Przemysłowy dla Królestwa Galicji
i Lodomerji z Wielkim Księstwem Kra-
kowskiem we Lwowie, ul. Trzeciego Maja
9. i jego Filje w Krakowie, Drohobyczu,
Krośnie, Rzeszowie, Dąbrowie i Ekspozy-
tura w Borysławiu.

6451

Fabryka i Rafinerja cukru Towarz. akc. w Chodorowie.